

Minikurs

v/ Randi Lersveen - Krem reklame

Adobe Photoshop Elements

Viktige begrep for digitale bilder

FARGER (mode)

- Bitmap:** Bildet inneholder kun sorte og hvite punkter (strektegninger).
- Grayscale:** Bildet inneholder punkter i hele skalaen fra sort til hvit. Formatet kan gjengi alle nyanser av grått (sort/hvit bilder - gråtonebilder).
- RGB-color:** Fargebilder hvor punktenes farger gjengis optimalt på dataskjerm, TV, video. Fargene er definert som lys ut fra skjemen (red-green-blue).
- CMYK:** Fargebilder hvor punktenes farger kan gjengis i trykte media som aviser, magasiner, bøker, plakater mm. Fargene gjengis ved at lys treffer papiret. Systemet består av de fire fargene cyan, magenta, gul og sort. (Dette formatet er ikke tilgjengelig i Photoshop Elements)

Digital fotografering

Ved digital fotografering lagres bildene i RGB color. Ved fremkalling eller print av bildene, gjøres fargene om til fremkallerens eller printerens fargesystem. Dette er som oftest en utvidet type av CMYK-farger.

Oppløsning/størrelse

Et digitalt bildes størrelse avhenger av hvor mye data som er lagret i filen. Lagre gjerne bildene i jpg-format, så tar de ikke unødvendig stor plass. Størrelse avgjøres av bredde x høyde samt oppløsning, dvs tettheten av punkter i bildet.

Et bilde som skal gjengis på skjerm trenger kun 72 pixels pr inch (dpi) mens et bilde som skal trykkes i god kvalitet trenger hele 300 pixels pr inch. Et A4 fargebilde vil da bli på 24,9 Mb før komprimering.

Informasjon om bildets størrelse og oppløsning (image size) finner du i Image-menyen under "Resize". Her kan du også endre størrelse og oppløsning. Husk at bildets proposjoner aldri må endres!

Scanning av bilder

Scanner

En flatbed scanner i prisklassen 1.000 - 2.000 kr gir god nok kvalitet. Bruk software som følger med scanneren, dette vil trolig gi best resultat for din scanner.

Bedre enn originalen?

Scanning av et bilde gir aldri et bedre resultat enn originalen. For hver ny "kopiering" forringes kvaliteten et hakk. Forbedringer/reparasjon utføres i et fotoredigeringsprogram, eks. Adobe Photoshop eller Photoshop Elements.

Et lite bilde vil alltid bli dårligere når det forstørres opp, men dersom bildet er skarpt, vil det allikevel kunne forstørres en god del.

Et stort bilde vil gjengis skarpere når det forminskes.

Scanner innstillinger

Scan gjerne både farge- og sort/hvit bilder i **RGB**-modus. Sort/hvit som du har scannet i RGB kan du gjøre om til Grayscale i Photoshop Elements.

Oppløsning for ferdig scan: 300 pixels/inch eller dpi (dots pr inch)
118 pixels/cm

Scala: 100% av original størrelse eller mindre.
Skarpe bilder kan dog forstørres noe.

Viktig: Er originale et foto eller et trykk?
Er den et trykk (fra avis, bok el.l.) inneholder bildet et raster, det er satt sammen av mange små punkter. For trykk er det derfor viktig å bruke derastrering.
For bøker/blader: 150-175 dpi
For avisbilder: 80-100 dpi

Jobbing i Photoshop Elements

Original-filen

Ta alltid vare på den originale billedfilen.

Start med å lage en kopi ved å velge "save as" i File-menyen, og jobb med denne.

Angre: Trykk Ctrl+Z, og du kan angre flere trinn bakover.

Har du gjort endringer du ikke er fornøyd med, kan du alltid gå tilbake til den sist lagrede versjonen ved å velge "Revert" i Edit-menyen

Beskjæring av bilder

Velg beskjeringsverktøyet i paletten eller "Crop" i Image-menyen. Klikk "grønn hake" når du er fornøyd med markeringen.

Farge-modus

Et bilde (scannet) i RGB som du ønsker i sort/hvit kan endres til Grayscale i Image-menyen under "Mode".

Justering av farger

Gamle fargebilder kan ha et fargeskjær som vi gjerne skulle vært foruten. Enkelt og godt knep for å rette opp dette, er: Gå til Enhance-menyen og velg "Adjust Lighting" - Levels... (Ctrl + L). Klikk på den hvite pipetten helt til høyre, endre R: G: og B: verdiene til 238 (alle), klikk OK og sett deretter pipetten i et felt på bildet som skulle vært tilnærmet hvitt. Forsøk evt flere ganger om du ikke oppnår riktig effekt. Deretter kan du trekke den midterste pilen under kurven mot venstre, og bildet vil også bli "lettere".

Justering av kontrast

Er bildet ditt "en grå masse" kan det hjelpe å øke kontrasten. Gå til Enhance-menyen og velg "Adjust Lighting" - Brightness/Contrast. Forsøk å trekke begge pilene mot høyre, og se om dette gir ønsket effekt.

Reparasjon med automatisk verktøy

Photoshop Elements har et automatisk reparasjonsverktøy "Spot Healing Brush Tool". Zoom inn på aktuelt området og velg "plaster"-verktøy. Dette har flere funksjoner. Du kan velge at det lager et nytt felt som ligner bildet rundt, eller det lager et nytt felt som er en miks ut av fargepunktene der du bruker verktøyet. Størrelse for verktøyet kan justeres i menyen oppe. Prøv deg frem og bli kjent med verktøyet!

Jobbing i Photoshop Elements

Manuell reparasjon med "Kopiering"

Velg "markeringsverktøy" (stiplet firkant) i paletten. Velg deretter firkant eller oval fasong ettersom hva som passer best. Prinsippet ved manuell reparasjon, er å skape et nytt felt ved å kopiere felter der bildet er OK. Dette kan være tidkrevende, men gir ofte best resultat.

Funksjonen "Feather" er viktig, tallet du setter inn her angir hvor mange punkter som tones ut langs kanten på feltet du markerer og kopierer.

Det markerte feltet kopieres en eller flere ganger ved å skifte til "Move Tool".

Trykk Ctrl + Alt og klikk + flytt på feltet ønsket antall ganger. Avslutt med Ctrl + D. Gjenta med et nytt felt. Øvelse gjør mester her!

Manuell reparasjon med "Pensel-verktøy"

Velg "Brush Tool" et godt stykke nede på paletten.

Her kan strektype, tykkelse og gjennomsiktighet (Opacity) velges.

Når du har valgt "Brush Tool", kan du ved å holde Alt nede få en pipette, og med denne kan du plukke en farge i bildet, som du igjen kan bruke for å rette opp feil et annet sted i bildet.

Røde øyne

Røde øyne kan fjernes automatisk. Velg "Auto Red Eye Fix" under Enhance-menyen (Ctrl + R). Klikk på øyne som skal fikses.

Avsluttning

Har det underveis oppstått flere "lag" i Layers-menyen, må du velge "Flatten Image" under "More" til høyre i Layers-menyen.

Lær mer om verktøyene i paletten...

Ved å holde pilen over hvert av verktøyene, vil du få opp hva verktøyet heter. Venstreklikk så på navnet, og du får opp "Adobe Help Center" med informasjon om hvert verktøy og hvordan det brukes.

Adobe Photoshop er et fantastisk program med utrolige muligheter. Lykke til!